

TISKOVÁ ZPRÁVA

OSTRAVA 6. března 2023

MARIE ANTOINETTA STEFANA ZWEIGA A VOJTĚCHA ŠTĚPÁNKA: JSOU PROHRY TRIUMFUJÍCÍ NAD VÍTĚZSTVÍMI!

V sobotu 11. března uvede činohra Národního divadla moravskoslezského v Divadle Antonína Dvořáka slovy režiséra a spoluautora jevištní podoby Vojtěcha Štěpánka „razantní adaptaci geniálního románu Stefana Zweiga **MARIE ANTOINETTA**“. Jednu z nejrozporuplnějších postav evropských dějin budou jejími životními milníky na jevišti provázet sám spisovatel Zweig a jeho žena Lotte Altmannová. Příběh začíná právě jejich rozmluvou v brazilském exilu v roce 1942. „*Tak obyčejná mladá dívka. Proč právě pro ni osud vybral tak velkou roli?*“ ptá se Stefan Zweig své ženy v úvodu inscenace.

Sňatek ani ne patnáctileté rakouské princezny Marie Antonie s francouzským následníkem v roce 1770 byl pro její matku – císařovnu Marii Terezii – dalším z řady diplomatických pokusů o nastolení míru pro další generace. Francouzský princ (od roku 1774 král Ludvík XVI.) měl intimní problém, pro který nebylo manželství po sedm let naplněno, a své ženě se Ludvík i proto vyhýbal. O život svého lidu se ona ani král nikdy nezajímali a své pohrdání dávali najevo – to je historická pravda. Ale ona byla zřejmě jen nešťastnou obětí politických intrik a zajatcem vlastního osudu. Nenáviděná Francií už jen za to, že byla Rakušanka, zanedbávaná a přehlížená vlastním manželem, útěchu a únik z nudy hledala v hektickém a nákladném společenském životě.

Stefan Zweig nastudoval všechny dostupné prameny a předložil pak čtenářům ve svém díle jiný obraz Marie Antoinetty – ženy, matky a královny, která, jak napsal, „dosáhla opravdové velikosti jen v rozhodných, vrcholných okamžicích svého osudu.“ Vyprávění na jevišti Vojtěch Štěpánek podpořil dialogem manželů Zweigových – vyprávějí příběh, rozmlouvají spolu i s aktéry románu v době, kdy jim samotným zbývaly jen týdny života. „*Zweig přežil první světovou válku a zažil po ní ten boom štěstí. Nevěřil tomu, že další světová válka, další tak velký konflikt, může znovu přijít. A tak brzy. Psal o tom, jak odhalit a rozpoznat, že se to zase blíží. Má to téma ve všech románech a trápil se tím do konce svého života. V Marii Antoinettě pozoruje příběh mladé obyčejné průměrné holky, které někdo svěřil osud celého světa, a nikdo ji nenaučil, jak si na jednom z nejmocnějších královských dvorů světa vést. Síla je v tom, že ona do toho dorostla sama.*

Šárka Swiderová

Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ

příspěvková organizace statutárního města Ostrava

Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava

GSM: +420 604 238 789

E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz

www.ndm.cz

Přerostla svůj charakter, vyrostla úměrně tomu osudu a stala se přesně tou morální autoritou, z níž je možné čerpat inspiraci

po generace," říká režisér **Vojtěch Štěpánek**. „Zweig sleduje, jak se podcenily už první problémy. Jak neshody v manželské ložnici tak důležitých lidí, jakými jsou král a královna, mohou kompletně a okamžitě změnit politickou mapu Evropy,“ rozvedl **Vojtěch Štěpánek**.

Na jevišti v naší adaptaci v jedné chvíli Marii Antoinettě spisovatel například říká: „Váš příběh bude po staletí znám. Ale ani ti, kteří o vás jednou budou psát obsáhlé knihy, nezabrání tomu, aby se evropská civilizace nedostávala na pokraj kolapsu každých 50, 40 nebo 20 let. A je v moci jednotlivce rozpoutat vášně miliónů lidí, ale už nikdy nemá jednotlivec moc takovou bouři zase zkrotit.“

V titulní roli uvidí diváci Sáru Erlebachovou. Pro mladou herečku je to jedna z velkých příležitostí a Sára Erlebachová přiznává, že velmi inspirativní. „Taky se jako ona učím čelit svým vlastním problémům, mluvit o nich, neutíkat. Marie Antoinetta mne inspiruje svým přerodem, kdy se z malé holčičky, co si poletovala palácem a jedla dortíky, promění v ženu a královnu. Bylo to velkou měrou způsobeno také tím, že po letech sexuální frustrace potkala muže, díky kterému se mohla stát ženou, a vášnivě se zamilovala,“ naznačila Sára Erlebachová.

Stefana Zweiga hraje Tomáš Jirman, Lotte Altmannovou Aneta Kaluža Klimešová. Adaptace podle knižní předlohy v překladu Bedřicha Vaníčka. **Pro jeviště upravil a režíroval Vojtěch Štěpánek (vybíral i hudbu)**, na dramatisaci románu se podíleli Pavel Gejguš a Markéta Bocková. **Scéna a kostýmy jsou dílem Davida Janoška.** Dramaturgie Norbert Závodský.

Slavný rakouský spisovatel, esejista a překladatel meziválečné doby **Stefan Zweig** (1881–1942) se narodil do bohaté rodiny. Svou tvorbou pomáhal čtenářům poznat a pochopit sebe sama; jeho silná díla byla přeložena do čtyřiceti jazyků. Tvořil hlavně v době meziválečné, ale bohužel se kvůli svému židovskému původu stal obětí nacistické antisemitské ideologie a jeho knihy byly v roce 1938 zakázány a ničeny. On a jeho druhá manželka (Lotte Altmannovou si vzal v roce 1939) sice naštěstí včas prchli a azyl hledali v několika evropských zemích i v zámoří, klidu ale nenalezli nikde. „A tak už nepatřím nikam, všude jsem cizinec, v nejlepším případě host,“ napsal na začátku let čtyřicátých vyčerpaný Zweig. Posledním útočištěm se manželům stalo brazilské město Petrópolis, tam ale v únoru 1942 spáchali sebevraždu. Tam také začíná náš příběh... „Pozdravuji všechny své

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVA
UL. ČS. LEGIÍ 148/14, 701 04 OSTRAVA - MORAVSKÁ OSTRAVA
OSTRAVA!!!

přátele! Kéž ještě uzří ranní červánky po dlouhé noci! Já, příliš netrpělivý, je předcházím,“ napsal Zweig mj. v dopise na rozloučenou.

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz